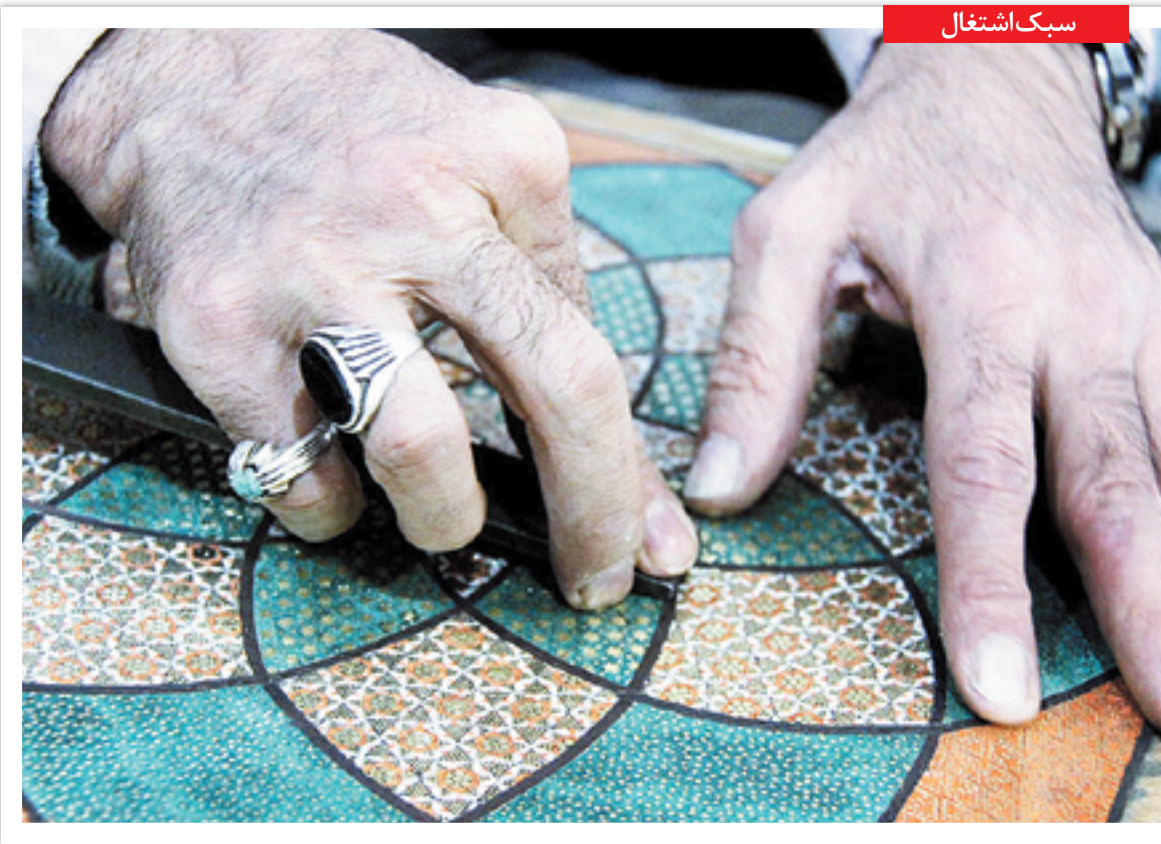

ایله‌پور حسینی | شبکه خبر نگاران

تحقق اقتصاد مقاومتی و رفع مشکل اشتغال در سایه توجه به صنایع دستی

دست‌هایی که کالای صدر صد ایرانی خلق می‌کنند

مهدی ارجمند

صدای تق تق چکش از هر گوشه کارگاه به گوش می‌رسد که با ظرافت و دقت خاصی روی سندان می‌نشیند تا مس خامی که زیر دست هنرمندان صنایع دستی است را تبدیل به ظروف و قابلمه‌های زیبای مسی کند که در بازار برای خودشان مشتری‌های پروپا قرصی دارند. اینجا یکی از کارگاه‌های مسگری در استان زنجان است. جایی که به همت یک زن و شوهر علاقه‌مند به هنر مسگری و با هدف کسب روزی حلال را اندازی شده است. کارگاهی در قلب زنجان که در آن چند کارگر اعم از زن و مرد مشغول فعالیت هستند و خرجی زندگی را از طریق کار کردن در این کارگاه در می‌آورند.

وقتی پای اراده در میان است

حسام جوان هنرمندی است که به اتفاق همسرش که دانشجوی رشته صنایع دستی است این کارگاه را ایجاد کرده است؛ کارگاهی که به گفته خودش سه، چهار سال پیش با دست خالی و فقط با ۱۰ میلیون تومان سرمایه راه‌اندازی کرده اما حالا غیر از خودشان چهار نفر دیگر هم از این کارگاه ارتاق می‌کنند و محصولات تولیدی این کارگاه مسگری در بازار مشتری‌های خوبی دارد.

وقتی از حسام می‌خواهم درباره کارش و این کارگاه بیشتر توضیح دهم، می‌گوید: «من و همسر هر دو زمان دانشجویی از دواج کردیم. من کارهای پاره‌وقت انجام می‌دادم تا اینکه درسم تمام شد و از آنجایی که همسرم دانشجوی رشته صنایع دستی است و به این کار علاقه بسیاری دارد، چهار سال پیش و در ماه‌های اول از دواج‌مان پیشنهاد داد یک کارگاه صنایع دستی کوچک راه‌اندازی کنیم. ابتدا به محصولات مختلفی از صنایع دستی فکر کردیم حتی به چاقوسازی که یکی از رشته‌های برطرف‌دار در زنجان است اما علاقه من و همسرم به ظروف مسی و کاربردی که این ظروف امروزه دارند، باعث شد نسبت به راه‌اندازی این کارگاه اقدام کنیم.

حسام می‌گوید: ابتدا کار را در گوشه‌ای از حیاط منزل پدری‌ام با سرمایه ۱۰ میلیون تومان شروع کردم و بعد از آن موفق شدم با اخذ وام از صندوق کار آفرینی امید و توسعه کارگاه کارم را گسترش دهم و اکنون من، همسرم و چهار نفر دیگر در این کارگاه مشغول فعالیت هستیم و خدا را شکر کار و درآمدمان خوب است.

او ادامه می‌دهد: من یک جوان تحصیلکرده هستم. هنگامی که درسم تمام شد مثل خیلی‌ای که جوان‌ها انتظار داشتیم یک کار اداری پیدا کنیم و یک جای خوب استخدام شوم اما بعد از گذشت چند ماه و انجام دادن کارهای پاره‌وقت متفاوت متوجه شدم اگر به انتظار استخدام و یک کار بی‌درسر باشیم راه به جایی نخواهم برد، از طرفی نمی‌توانستم بیکار بنشینم، برای همین به پیشنهاد همسرم این کارگاه را با مقدار پس اندازی که داشتم شروع کردم و اکنون از ته دل راضی هستم چون خدا را شکر هم محصولاتمان در بازار مشتری خودش را دارد و هم چهار نفر دیگر از طریق این کارگاه ارتاق می‌کنند. حسام و همسرش و این کارگاه کوچک نمونه‌ای است از صدها کارگاه موفق که به همت جوانان و فعالان حوزه صنایع دستی با تکیه بر داشته‌های داخلی و ظرفیت‌های درونی کشور احداث شده است.

صنایع دستی، کالایی صدر صد ایرانی

امروزه صنایع دستی به عنوان یک «هنر - صنعت» نقش مهمی در ایجاد اشتغال، درآمدزایی و حتی ارزآوری دارد و صنایع دستی ایرانی به عنوان زیباترین و اصیل ترین محصولات تولیدی ایران در کشورهای مختلف دنیا از جمله کشورهای اروپایی مشتری‌های پروپاقرصی دارد و پای ثابت نمایشگاه‌های خارجی است. مقام معظم رهبری امسال را سال «حمایت از کالای ایرانی» نامگذاری کردند و چه کسی است که نداند صنایع کالایی ایرانی‌تر از صنایع دستی وجود ندارد. صنایع دستی که ریشه در هنر، فرهنگ و تاریخ ایران بزرگ دارد با قدمتی چند هزار ساله و برخورداری از تنوع بالا و زیبایی مثال زدنی در داخل و خارج از کشور مشتری‌های خاص خود را دارد و در سال‌هایی که موضوع اقتصاد مقاومتی مهم‌تر از هر زمان دیگری مطرح می‌شود، توجه به صنایع دستی و حمایت از هنرمندان صنعتی می‌تواند راهگشای مشکل اشتغال و درآمدزایی در کشور باشد.

کارشناس و مدیران سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری اعتقاد دارند توجه به صنایع دستی به عنوان یک کالای صددرصد ایرانی و متناسب با فرهنگ و سبک زندگی ایرانی - اسلامی می‌تواند منبع مهمی برای درآمدزایی و اشتغال آفرینی در کشور باشد.

اشکان مختاری، سرپرست اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان هرمزگان در این باره اعتقاد دارد صنایع دستی، ایرانی‌ترین کالاست

و توجه به این صنعت و حمایت از هنرمندان صنایع دستی ضرورت دارد و می‌تواند به تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی کمک کند. او با اشاره به اهمیت حوزه صنایع دستی با بیان اینکه ۲میلیون و ۲۸۰ هزار دلار صنایع دستی از استان هرمزگان در سال گذشته صادر شده است، می‌گوید: امید است در سال جاری این میزان به بالغ بر ۳ میلیون دلار برسد.

وی با بیان اینکه بالغ بر ۶۸ هزار نفر در حوزه صنایع دستی استان هرمزگان مشغول فعالیت هستند اضافه می‌کند: خوشبختانه در این استان به ویژه در روستاهای استان شاهد وجود ۱۶ مرکز خلاقانه صنایع دستی هستیم که امید است به زودی این میزان به بالغ بر ۲۰ مرکز برسد.

مختاری ادامه می‌دهد: این آمارها به خوبی نشان دهنده جایگاه ارزشمند صنایع دستی است. شما کدام صنعت می‌توانید پیدا کنید که اولاً سازگار با محیط زیست باشد و هیچ گونه آلودگی زیست محیطی نداشته باشد، ثانیاً متناسب و برخوردار از فرهنگ و سبک زندگی ایرانی - اسلامی باشد، ثالثاً ایجاد اشتغال در این صنعت با هزینه و سرمایه‌گذاری اندک امکانپذیر باشد و از همه مهم‌تر اینکه هم در داخل و هم در خارج بازار خودش به عنوان یک کالای صددرصد ایرانی و متناسب با فرهنگ و سبک زندگی ایرانی - اسلامی می‌تواند منبع مهمی برای درآمدزایی و اشتغال آفرینی در کشور باشد.

اشکان مختاری، سرپرست اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان هرمزگان در این باره وضعیت صنایع دستی این استان باعث می‌شود

تا سری هم به یکی از فروشگاه‌های صنایع دستی در بندرعباس بزنم. فروشگاه‌ی که به صورت شرکت تعاونی اداره می‌شود و توانسته است با گرددهم آوردن تعداد زیادی از تولیدکنندگان صنایع دستی و شناسایی بازارهای داخلی و خارجی به صورت فیزیکی و به صورت مجازی نسبت به فروش انواع صنایع دستی این استان اقدام کند.

صمدزاده، کارشناس ارشد فروش در این شرکت در باره فعالیت این شرکت فروشگاه‌ی می‌گوید: این شرکت به صورت تعاونی اداره می‌شود و صاحبان دهها کارگاه تولیدی عضو این شرکتند و بارالنه محصولات و تولیدات خود در سود فروش محصولات که در داخل و خارج از کشور به صورت فیزیکی و نیز مجازی عرضه می‌شود، سهم هستند.

او می‌افزاید: خوشبختانه استقبال خوبی از این شرکت تعاونی شده و هنرمندان و تولیدکنندگان رشته‌های مختلف صنایع دستی عضو این شرکت تعاونی هستند و به صورت آنها به خوبی در بازارهای داخلی و خارجی به فروش می‌رسد، در حالی که اگر این افراد بخواهند به تنهایی نسبت به فروش محصولاتشان اقدام کنند شاید خیلی موفق نباشند، چراکه این شرکت تعاونی با شناسایی بازارهای داخلی و خارجی توانسته است فضای خوبی برای عرضه این محصولات فراهم کند.

صمدزاده می‌گوید: حصیر، چادر شب، صنایع دستی ربایی، گلابتون دوزی، خوس بافی، رودوزی‌های سنتی، بافته‌های داری، تولیدات سفالی و... عمده محصولاتی هستند که از طریق این فروشگاه تعاونی در داخل و خارج از کشور به فروش می‌رسند.

صنایع دستی، هنر صنعتی گسترده

در سراسر ایران

صنایع دستی با توجه به ریشه‌ای که در گستره تاریخی ایران دارد، بخش‌ها و مناطق مختلف ایران را در بر می‌گیرد، برای همین است که وقتی چندی پیش در سفر به یکی از روستاهای

استان خراسان جنوبی که فاصله زیادی با شهر داشت، با یک کارگاه موفق تولید گلیم روبه رو می‌شوم خیلی برام تعجب برانگیز نیست. تعجب نمی‌کنم در این روستای دورافتاده که تا همین چند سال پیش از نعمت برق هم برخوردار نبودند، کارگاهی وجود دارد که از محل این کارگاه ۳۳ نفر از بانوان و مردان روستا مشغول گلیم بافی هستند و از این طریق به تأمین هزینه‌های زندگی کمک می‌کنند.

مسئول این کارگاه که خود سابقه‌ای ۴۰ ساله در تولید گلیم دارد و به قول خودش از پنج سالگی گلیم بافی را نزد مادرش شروع کرده است در این باره می‌گوید: این روستا یکی از روستاهای محروم در خراسان جنوبی است که برق و آب تازه سه سال است به این روستا آمده است، با این حال مردمان هنر مند این روستا با توجه به علاقه‌ای که تا همین چند دستی دارند در این کارگاه مشغول فعالیت هستند و توانسته‌اند نسبت به تولید محصولات بومی و زیبا اقدام کنند. وی می‌افزاید: خشکسالی و بی‌آبی در این روستا باعث شده است کشاورزی و دامداری دیگر رونقی نداشته باشد، از طرفی صنایع و کارخانجات تا این روستا فاصله زیادی دارند، از این‌رو در این کارگاه ۳۳ نفر اعم از زن و مرد کار می‌کنند.

دیدن زنان و مردان مصمم این روستا پشت دار گلیم‌بافی خوشحالم می‌کند و یقین دارم با اندکی حمایت از صنایع دستی و هنرهای سنتی می‌توان مشکل اشتغال را در کشور برطرف و اقتصاد مقاومتی را به معنای واقعی عملیاتی کرد. فقط حمایت لازم است و بس.

سبک زندگی

سبک زندگی ۸۸۴۹۴۷۱

نگاه

اهمیت توجه به صنایع دستی در کلام رهبری

وقتی دیده‌بان انقلاب راه را نشانمان می‌دهد

حسین عباس‌زاده *

صنایع دستی با قابلیت‌ها و خصوصیات ویژه خود، می‌تواند نقش مهمی در حل معضل بیکاری و ایجاد اشتغال برای بیکاران ایفا کند. در شرایط حاضر که بیکاری از معضلات اصلی جامعه محسوب می‌شود و همچنین وابستگی به درآمد حاصله از نفت بیش از هر زمان دیگری احساس می‌شود حمایت و سیاستگذاری صحیح در عرصه صنایع دستی و هنرهای سنتی می‌تواند یکی از راه‌های برون رفت از بحران باشد. رهبر معظم انقلاب نیز به سیاستگذاری صحیح در عرصه صنایع دستی اشاره داشته و تأکید دارند باید با سرمایه‌گذاری جدی صنایع دستی را رونق کامل داد و با سیاستگذاری صحیح راه ورود گسترده تولیدات هنر مندان ایرانی را به بازارهای جهانی هموار ساخت. (۱۳۸۳/۴/۱۹)

ایسان درجای دیگری با اشاره به تکیه بر توانمندی‌های داخلی و بهره‌مندی از گنجینه‌های میراث فرهنگی می‌فرماید: «ما احتیاج داریم به امید، به شوق، به کار، به اعتماد به نفس، به کم کردن تکیه بر بیگانگان و فرهنگشان، رفتارشان، بخشنامه‌های فکری و فرهنگی شان. ما احتیاج داریم به جوشیدن از درون، به استخراج گنجینه‌هایی که در میراث فرهنگی ماست.» صنایع دستی نمی‌تواند تحقق بخش منویات از درون با توسعه صنایع دستی ملی، شذنی خواهد بود. معظم له با اشاره به این موضوع که ما صنایع دستی داریم که قابل تقلید نیست چون این صنایع دستی اختصاصی است و ترکیبات ذهنی، روحی و اقلیمی در این مصنوعات اثر دارد بی‌همانی صنایع دستی ایران را می‌توانید.

در صنایع دستی ایران، ذوق هنری، دربداری و وسواس هنرمندان ایرانی، در ریزه‌کاری فنون هنری دیده می‌شود و آنها همیشه در این هنر پیشتاز بوده‌اند. به نحوی اسرار آمیز، در صنایع دستی ایران، تصویر یک زندگی نهفته است؛ یک زندگی با رنگ‌ها و شکل‌های بسیار، همراه با شوق و زیبایی. به فرموده مقام معظم رهبری «صنایع دستی نوعی که دارد، تجملی که دارد ذوقی که در آن به کار رفته، زیبا و همه کش پسند است.» ایشان با اشاره اف دقت نظری که در این زمینه دارند به روشنی به ایجاد متعدد صنایع دستی اشاره کردند که می‌تواند زمینه توسعه اقتصاد هموار را فراهم نماید. امید که فرمایشات ایشان کشور چراغ راه برنامه‌ریزی و توسعه همه‌جانبه کشور باشد

«معاون صنایع دستی اداره کل میراث فرهنگی خراسان جنوبی

سبک خودکفایی

عبور از تحریم‌ها با «هنر - صنعت» ایرانی

شاغل حوزه صنایع دستی در کشور ساماندهی شده‌اند، اما تعداد فعالان مستقیم و غیرمستقیم این حوزه حداقل دو برابر تعدادی است که ساماندهی شده‌اند، یعنی بیش از ۸۰۰ هزار نفر در حوزه صنایع دستی فعال هستند و با اعضای خانواده آنان، اقتصاد خانوار و معیشت حدود ۴ میلیون نفر در کشور وابسته به صنایع دستی است و فروش و صدور دست‌رنج این عزیزان نیز نه تنها معیشت خودشان را تأمین کرده است، بلکه هر ساله صدها میلیون دلار در آمد ارزی عاید کشورمان می‌کند. ارائه ایده‌های متنوع برای بسته‌بندی نوین، اجرای شیوه‌های بازاریابی موثر، حرکت به سمت عرضه‌ای در خور محصولات این هنر صنعت به‌جای فروش فلپ‌ای، ایجاد شهرهای جهانی صنایع دستی، به روزرسانی و تغییر رویه از طراحی سنتی صرف به طراحی تلفیقی و امروزی، احیای هنرهای سنتی در حال زوال و ثبت در فهرست میراث جهانی، ارائه راهکارها و توسعه بستر فروش بین‌المللی، طراحی و ساخت صنایع ویژه صادراتی مبتنی بر نیازهای بین‌المللی و استانداردهای جهانی، تجاری‌سازی و صنعتی‌سازی تولید با کیفیت بالا و حداقل هزینه‌های ساخت، سرمایه‌گذاری در کارگاه‌های تولیدی، حلقی هماهنگ با نیاز بازار و توسعه صادرات از طریق فراهم کردن زمینه‌های بانددگی این صنعت از جمله راهکارهایی است که می‌تواند موجب شکوفایی هر چه بیشتر صنایع دستی ایران و ایفای سهم واقعی این «هنر - صنعت» در اقتصاد مقاومتی و عبور از تحریم‌ها باشد.

سیمین جم

در شرایطی که در حال عبور از تنگناهای تحریم‌های ناعادلانه هستیم، بی‌شک محصول تلاش شاغلان و هنرمندان صنایع دستی می‌تواند دشواری‌های این مسیر را آسان کند و در کنار بخش‌هایی همچون گردشگری، کشاورزی و صنایع بومی، ما را به سر منزل مقصود که همانا اقتصادرون زا و متکی به خود است برساند. مروری آماری بر وضعیت صنایع دستی کشورمان نشانگر آن است که توجه به این بخش راهکار مؤثری برای رونق‌بخشی به صادرات غیرنفتی، ایجاد اشتغال، کمک به عبور از تحریم‌ها، تحقق اقتصاد مقاومتی و توسعه پایدار است. صنایع دستی از منظر اقتصادی، سیاسی و فرهنگی نه تنها متأثر از تحولات سیاسی نیست، بلکه می‌تواند یکی از راه‌های مطمئن دولت برای گذار از بحران‌ها باشد. مسیری که در کنار بی‌نیازی از مواد وارداتی، به ارز و وابستگی چندانی ندارد و یک صنعت ارزان، اشتغال‌آزا با بازدهی بسیار بالاست. روند رو به رشد صادرات صنایع دستی نشان می‌دهد تحرکات سیاسی در سطح جهانی هیچ تأثیری بر این حوزه ندارد و با توجه به ویژگی فرهنگی صنایع دستی، مخاطبان این صنعت فارغ از هر گونه تغییر و تحولات سیاسی در جایگاه تولیدکننده یا مصرف‌کننده پابرجا خواهد ماند. ایران در کنار هند و چین سه کشور اول جهان در تنوع صنایع دستی هستند. در ایران ۳۰۰ رشته صنایع دستی به ثبت رسیده است و بیش از ۲۶۰ رشته فعال و قریب به ۴۰۰ هزار نفر